

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ БІОЛОГІЇ

(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми Технології в аквакультурі
(назва)

за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник: Шевель А.О., к.філос. н., доцент кафедри
правосуддя та філософії

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри правосуддя та філософії	протокол від <u>10.06.2024</u> № <u>13</u>
	Завідувач кафедри <u>Юрій Котвяковський</u> (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Кисельов О.Б.
(підпис) (ПБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вечорка В.В.
(підпис) (ПБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: _____
(ПБ)
_____ (ПБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Насіва Богдан
(підпис) (ПБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 14.06 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
Назва ОК	Філософські проблеми біології			
Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра правосуддя та філософії			
Статус ОК	Обов'язковий			
Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Освітньо-професійна програма « Технології в аквакультури» за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
ОК може бути запропонований для				
Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень			
Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання: 1 семестр, 1-15 тиждень			
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС			
Загальний обсяг годин для денної форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота (заняття)			Самостійна робота
	Лекційні – 4 годин	Практичні /семінарські – 6 годин	Лабораторні	– 140 годин
Мова навчання	Державна (українська)			
Викладач/Координатор освітнього компонента	Шевель Анжеліка Олександрівна, кандидат філософських наук, доцент Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 248 г			
Контактна інформація	qwerty657623@gmail.com			
Загальний опис освітнього компонента	Наш час позначений глибокими системними трансформаціями, тому він вимагає від кожної особистості, громадянина, здатності усвідомленої орієнтації в навколишньому світі. Важливим і вагомим засобом формування такої здатності є дисципліна - філософські проблеми біології. Засвоївши високі здобутки філософської та природничо-наукової культури, студенти спроможуться обґрунтувати власні ідеали і цінності, проникати в сутність речей, мати власну думку, що не залежить від стереотипів та чужих думок.			
Мета освітнього компонента	сформувати у новій генерації українських інтелектуалів світогляд, адекватний філософському мисленню людства на зламі тисячоліть; встановлення зв'язку біології з широким соціокультурним та історичним контекстом; осмислення великого діапазону напрямів філософії та формування розуміння багатоваріантності шляхів культурного і цивілізаційного поступу людства та власне ставлення до них;			

		навчити порівнювати різні, нерідко взаємовиключні підходи у вирішенні складних наукових проблем.
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами «Історично-філософські студії»
	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю із штрафом.
	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=939

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється ДРН
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 4	
ДРН 1. Вміти пояснити основні риси і принципи філософських проблем біології.	+			Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю та атестаційного контролю
ДРН 2. Вміти показати міждисциплінарні пріоритети сучасної синергетики, етики та екології.			+	Диспут, вікторина, брейн-ринг, тест можливого вибору
ДРН 3. Вміти працювати з природничо-науковою та філософською літературою (книгами, словниками, Інтернет-джерелами).		+		Доповідь, обговорення, опитування, робота в групах, дискусія. Проведення модульного контролю
ДРН 4. Знати моральні та ціннісні засади відповідальності вченого, аналізувати етичні проблеми, пов'язані з місцем науки в сучасному суспільстві.	+			Підготовка мультимедійних презентацій, ессе, рефератів
ДРН 5. Вміти застосовувати філософську методологію до розуміння сучасного стану природничо-наукового знання; критично мислити, враховувати моральну відповідальність ученого за результати досліджень.			+	Презентація проектів, обговорення на круглому столі

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	
Модуль I. Філософські проблеми біології Тема 1. Феномен життя та його метафізичні виміри 1. Місце і роль наукового світогляду в пізнанні сутності життя. Історико-філософське підґрунтя уявлень щодо походження життя і людини. Антропогенез і антропосоціогенез. Світоглядний смисл концепції біосфери в біології. 2. Класичний етап у розвитку біологічної науки. 3. Принципи еволюції. Життя та органічний світ. Функції живої речовини. 4. Особливості розвитку теоретичного знання в біології. Біологічна теорія та її особливості. 5. Поняття наукової картини світу. Системна і еволюційна парадигми в біології. Біологічна картина світу та її світоглядні аспекти.	2		2				28		6.1.1 (1,2,7, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (1), 6.2 (3, 11)
Тема 2. Філософські проблеми екології. Формування ноосферного мислення 1. Техногенна природа екологічної кризи. «Римський клуб» і його роль у формуванні сучасних наукових уявлень про проблеми екології. Конституювання екології як дисциплінарного знання. Соціоекологія та її принципи. Глобальна екологія.			2				28		6.1.1 (3,8, 12); 6.1.2 (1); 6.3 (1), 6.2 (5, 9)

<p>2. Екоетика як універсальна етика людської життєдіяльності і засада екологічної культури. Екоетика як синтез глобального бачення світу з гуманістичними цінностями. Нормативний характер екоетики та її принципи: самоцінність природи; відповідальність людини перед природою; обов'язок перед майбутніми поколіннями. Етика відповідальності. Г. Йонас.</p> <p>3. Етика, мораль і глобальні проблеми суспільства.</p> <p>4. Філософський зміст концепції ноосфери. Її місце в сучасній науці. Антропосфера та ноосфера. Світоглядно-етичні проблеми коеволюція людини і природи.</p>									
<p>Тема 3. Філософські проблеми біології та медицини</p> <p>1. Генетика й еволюція.</p> <p>2. Соціально-філософські аспекти розвитку генетики.</p> <p>3. Антропогенетика та евгеніка як ідеологізовані галузі дослідження спадковості. Генетичні маніпуляції.</p> <p>4. Біоетика як нормативне вчення про цінність всього живого. Антропоцентризм та біоцентризм як принципи біоетики.</p> <p>5. Специфіка теоретико-біологічного пізнання, історизм об'єкту біології та його цілісність.</p>							28		6.1.1 (4, 10); 6.1.2 (1); 6.3 (2), 6.2 (6, 13)
<p>Модуль 2. Актуальні філософські проблеми сучасного природознавства</p> <p>Тема 4. Розвиток природознавства та біології XXI сторіччя</p> <p>1. Сучасні стратегії розвитку природничонаукового знання. Квантова, комп'ютерна та біомолекулярна революція та їх філософський зміст.</p> <p>2. Наука та її зв'язок з технічними та соціальними ноу-хау.</p>	2	2					28		6.1.1 (2, 7); 6.1.2 (1); 6.3 (3), 6.2 (2, 11)

<p>Супертехнології – епіцентр соціально-філософських дискусій XXI ст.</p> <p>3. Біотехнології: конструювання трансгенних живих істот і сурогатних типів неживої матерії. Клонування, його філософсько-світоглядні та культурно-етичні проблеми. Комп'ютерно-мережеві технології. Штучний суперінтелект.</p> <p>4. Технологічна сингулярність.</p> <p>5. Генетичний апгрейд. Трансгуманізм, визнання антропності як арт-вितвору самої людини. – піраміда Ділтса.</p>									
<p>Тема 5. Наука і мораль: соціальна відповідальність вченого</p> <p>1. Наукове пізнання і моральні цінності. Моральні наслідки науково-технічного прогресу. Гуманістичний вимір сучасної науки.</p> <p>2. Діалог природничонаукового та гуманітарного знання.</p> <p>3. Поняття і предмет етики науки. Проблема етичного самовизначення сучасної науки.</p> <p>4. Соціальний контроль над наукою і ціннісні орієнтири в науці. Моральні кодекси сучасної науки, їх роль в регуляції поведінки вчених та комунікації в наукових спільнотах.</p> <p>5. Проблема відповідальності науки і вчених перед суспільством. Творча свобода та соціальна відповідальність вченого. Взаємозв'язок професійної, світоглядної і соціальної відповідальності вченого.</p>						28			6.1.1 (1, 6, 13); 6.1.2 (1); 6.3 (3), 6.2 (5, 10)
Всього	4	6				140			

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кіль- кість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кіль- кість годин
Осінній семестр				
ДРН1. Вміти пояснити основні риси і принципи філософських проблем біології.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	2	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	28
ДРН 2. Вміти показати міждисциплінарні пріоритети сучасної синергетики, етики та екології.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору) - консультації; - перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів;	2	- підготовка матеріалів для доповіді; рефератів - підготовка есе - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	28
ДРН3. Вміти працювати з природничо-науковою філософською літературою (книгами, словниками, Інтернет-джерелами).	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування; - організація диспутів, підготовка історичних вікторин, брейн-рингів	2	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка до історичної вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	28

ДРН 4. Знати моральні та ціннісні засади відповідальності вченого, аналізувати етичні проблеми, пов'язані з місцем науки в сучасному суспільстві.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування, тестування (тест множинного вибору)	2	- підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	28
ДРН 5. Вміти застосовувати філософську методологію до розуміння сучасного стану природничо-наукового знання; критично мислити, враховувати моральну відповідальність вченого за результати досліджень.	- проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; - модерування дискусії за результатами доповідей; - проведення опитування; - організація диспутів, підготовка вікторин, брейн-рингів	2	- підготовка матеріалів для доповіді; - підготовка до історичної вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг» - підготовка до опитування, тестування (тест множинного вибору)	28
Всього годин		10		140

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осіnnий семестр			
1.	Практичне завдання до теми 1. Феномен життя та його метафізичні виміри. Доповідь	20 балів /20%	До 4 тижня
2.	Практичне завдання до теми 2. Філософські проблеми екології. Формування ноосферного мислення. Доповідь	10 балів /10%	До 5 тижня
3.	Практичне завдання до теми 3. Філософські проблеми біології та медицини. Дискусія	10 балів /10%	До 6 тижня
4.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10 %	До 8 тижня

5.	Практичне завдання до теми 4 Розвиток природознавства та біології XXI сторіччя. Повідомлення з мультимедійними презентаціями	20 балів /10%	До 9 тижня
6.	Практичне завдання до теми 5. Наука і мораль: ~~сонічна~~ відповідальність вченого. Ессе	20 балів /20%	До 10 тижня
7.	Тестування за ~~опрацьованими~~ темами (тест ~~множинного вибору~~)	10 балів /10 %	До 15 тижня
Всього		100 балів	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ¹	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ²
Осіній семестр				
Практичне завдання до теми 1. Феномен життя та його метафізичні виміри психології. Доповідь	<i>0-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>12-14 балів</i>	<i>15 балів</i>
	Студент не підготував доповіді, не брав участі обговоренні. Дискусії	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою позицію, не відповів на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні. дискусії	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо аргументує свою позицію не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	Студент повністю розкрив тему доповіді, переконливо аргументує свою позицію відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
Практичне завдання до теми 2. Філософські проблеми екології. Формування ноосферного мислення. Доповідь	<i>0-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>12-14 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Студент не підготував доповіді, не брав участі обговоренні. Дискусії	Студент не розкрив тему доповіді, не аргументує свою позицію, не відповів на додаткові питання, не виявив активності при обговоренні. дискусії	Студент розкрив тему частково, недостатньо переконливо аргументує свою позицію не відповів на окремі додаткові питання, брав участь обговореннях, дискусіях	Студент повністю розкрив тему доповіді, переконливо аргументує свою позицію відповів на додаткові питання, брав активну участь обговореннях, дискусіях
Практичне завдання до теми 3. Філософські проблеми біології та	<i>0-9 балів</i>	<i>10-12 балів</i>	<i>13-14 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Студент не брав участі у дискусії	Студент брав пасивну участь у	Студент брав участь у дискусії	Студент брав активну участь у

¹ Зазначити компонент сумативного оцінювання

² Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

медицини. Дискусія		дискусії	у формі окремих реплік та зауважень	дискусії, самостійно формулював та висловлював думки щодо теми
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	<i>0-7 балів</i>	<i>6-7 бали</i>	<i>7-8 балів</i>	<i>8-10 балів</i>
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Практичне завдання до теми 4. Розвиток природознавства та біології XXI сторіччя. Повідомлення з мультимедійними презентаціями	<i>0-9 балів</i>	<i>9-12 балів</i>	<i>12-14 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Студент не підготував презентацію	Презентація недостатньо унаочнює зміст повідомлення	Презентація унаочнює зміст повідомлення, виконана з дотриманням вимог.	Виступ з повідомленням доповнюється презентацією, виконаною відповідно до вимог
Практичне завдання до теми 5. Наука і мораль: соціальна відповідальність вченого. Ессе	<i>0-9 балів</i>	<i>9-12 балів</i>	<i>12-14 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Студент не підготував есе	Есе, підготовлене студентом містить значні помилки, не відповідає темі, або не розкриває її	Есе, підготовлене студентом, в цілому розкриває тему, але містить окремі помилки	Есе, підготовлене студентом, є оригінальною роботою, що повністю розкриває тему та вміщує власні думки.
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	<i>0-7 балів</i>	<i>6-7 балів</i>	<i>7-11 балів</i>	<i>11-15 балів</i>
	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест	Залежить від кількості правильних відповідей на тест
Сума балів	0-59	60-74	75-89	90-100

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
Осінній семестр		
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-3,4-6, 8-11, 12-15	4 тиждень, 6 тиждень, 11 тиждень, 15 тиждень
2	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Самооцінювання	1-3, 15 тиждень
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Протягом всього семестру
5	Взаємооцінювання	5, 9, 10 тижні
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації	6,12,15 тижні

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Методичне забезпечення

1. Шевель А.О. Конспект лекцій з дисципліни «Філософські проблеми біології» для студентів спеціальності: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, денної та заочної форми навчання ОС «магістр» // - Суми: СНАУ, 2023 р. – 90 с.
2. Шевель А.О. Методичні вказівки щодо проведення самостійної роботи студентів з дисципліни «Філософські проблеми біології» для студентів спеціальності: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, денної та заочної форми навчання ОС «магістр» // - Суми: СНАУ, 2023 р. – 45 с.
3. Шевель А.О. Філософські проблеми біології: частина І. Феномен життя та його метафізичні виміри: методичні вказівки щодо проведення семінарських занять / Суми, 2018 рік, 35 ст.
4. Шевель А.О. Філософські проблеми біології: частина ІІ. Філософські проблеми екології. Формування ноосферного мислення: методичні вказівки щодо проведення семінарських занять / Суми, 2019 рік, 30 ст.
5. Шевель А.О. Філософські проблеми біології: частина ІІІ. Філософські проблеми біології та медицини: методичні вказівки щодо проведення семінарських занять / Суми, 2020 рік, 29 ст.
6. Шевель А.О. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять з курсу «Філософські проблеми біології» Частина VI. Наука і мораль: соціальна відповідальність вченого, для студентів спеціальності: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, денної та заочної форми навчання ОС «магістр» // - Суми: СНАУ, 2023 р. – 30 с.

6.2. Основні джерела

1. Біоетика та біобезпека: навчальний посібник / Укладачі: Юлія Максименко, Дмитро Вискушенко. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022. 126 с.
2. Основи біофілософії: підручник для здобувачів усіх рівнів вищої освіти закладів вищої освіти: навч. посіб. / С.К. Костючков. – Херсон: вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2022 – 224 с.
3. Семенюк Е.П., Мельник В.П. Філософія сучасної науки і техніки / Е.П. Семенюк, В.П. Мельник. – Львів, 2023. – 152 с.

6.3. Інші джерела

1. Артюнов В.Х., Свінціцький В.М. Філософія глобальних проблем сучасності / В.Х. Артюнов, В.М. Свінціцький: Навчальний посібник. - [Електронний ресурс]. - К.: КНЕУ, 2023. - 90 с. - Режим доступу: http://ualib.com.ua/b_144.html

2. Гатальська С.М. Філософія культури / С.М. Гатальська. - [Електронний ресурс]. - К.: Либідь, 2019. - 328 с. - Режим доступу: http://libfree.com/134399148-filosofiyafilosofiya_kulturi_gatalska_cm.html
3. Кремень В.Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В.Г. Кремень, В. В. Ільїн. - [Електронний ресурс]. - К.: Книга, 2019. - 528 с. - Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/1356/1/>
4. Кадикало А. Наука і релігія у світоглядному контексті космології: научное издание / А. Кадикало // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». № 578. Філософські науки : Збірник наукових праць / відповід. ред. В. Л. Петрушенко. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2019. – С. 69-74
5. Касьян В.І. Філософія / В.І. Касьян. - [Електронний ресурс]. - К.: Знання. 2023. - 347 с. - Режим доступу: http://libfree.com/125922051-filosofiyafilosofiya_kasyan_vi.html
1. Семенюк Е. Глобалізація: філософський аналіз поняття: научное издание / Е. Семенюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». № 578. Філософські науки: Збірник наукових праць / відповід. ред. В.Л. Петрушенко. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2021. – С. 11-15
2. Семенюк Е. Яким буде завтрашній день людства? [Текст]: научное издание / Едуард Семенюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». № 692. Філософські науки: Збірник наукових праць / Національний університет «Львівська політехніка». – Львів : НУ «Львівська політехніка», 2021. – С. 3-8
3. Філософія [Текст]: навчальний посібник / Ред. І. Ф. Надольний. – К. : Вікар, 2022. – 455 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс СНАУ (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях, тощо). URL: <https://library.snau.edu.ua/>.
2. Інституційний репозиторій СНАУ (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, навчальні об'єкти, наукові звіти, тощо). URL: <http://repo.snau.edu.ua/>.

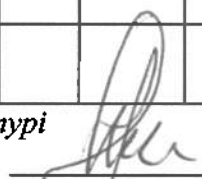
Програмне забезпечення Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint

1. РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)

204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОНП Технології в аквакультурі

(підпис) Кіщов О.Б.
(ПІП)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри правосуддя та філософії)

(підпис) С.В. Лобкавський
(ПІП)